

Универзитет у Београду

Наставно-научно веће Факултета политичких наука

Изборно веће Факултета политичких наука на седници одржаној 09.07.2021. године године на основу образложене иницијативе Политиколошког одељења, донело је одлуку о расписивању Конкурса за доцента за ужу научну област *Политички системи*, именовало комисију и одредило председавајућег Комисије за припрему реферата о пријављеним кандидатима у саставу: проф. др Зоран Крстић, редовни професор Факултета политичких наука (председник комисије); проф. др Јован Теокаревић, ванредни професор Факултета политичких наука; проф. др Јовица Тркуља, редовни професор Правног факултета Универзитет у Београду у пензији. Комисија је прегледала пријаве и Наставно-научном већу Факултета политичких наука подноси

РЕФЕРАТ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА

Конкурс за једног доцента за област Политички системи објављен је 15.09.2021. године у публикацији о запошљавању Националне службе за запошљавање „Послови“, број: 951.

Комисија је прегледала поднете пријаве и константовала да се на Конкурс јавио само један кандидат, др Стефан Сурлић.

Комисија је констатовала да пријава садржи све прописане елементе предвиђене Законом о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/17), Статутом Универзитета у Београду и Факултета политичких наука за избор у звање доцента и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 192 од 01.07.2016. године, 195 од 22.09.2016, бр. 197 од 20.03.2017. и од 21.06.2017. и од 15.11.2017. године).

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ КАНДИДАТА СТЕФАНА СУРЛИЋА

Стефан Сурлић је рођен у [REDACTED], [REDACTED] године. Основне студије завршио је 2011. године на Факултету политичких наука Универзитета у Београду, у року, са просечном оценом 9.58. Аутор је 2012. године завршио мастер студије из политичке теорије и институција на Факултету политичких наука Универзитета у Београду. Током мастер студија остварио је просечну оцену 9,75 и одбранио завршни мастер рад с оценом 10, чиме је стекао звање мастер политикологије. Академске 2012/2013. године уписује докторске академске студије политикологије - на Универзитету у Београду - Факултету политичких наука у оквиру којих је положио све испите са највишим оценама (10,00).

Стефан Сурлић је током основних студија похађао додипломске студије Београдске отворене школе и био ангажован као млађи сарадник на предмету „Историја политичких теорија“. У току мастер студија кандидат је изабран за сарадника у настави на предмету „Упоредна политика“. Од 2014. године ангажован је као истраживач сарадник, а од 2015. године као асистент за научну област „Политички системи“ на Факултету политичких наука и као истраживач у Центру за интердисциплинарне студије Балкана.

Аутор је добитник неколико вредних стипендија. Добитник је стипендије Civil Society Scholar Awards Фондације за отворено друштво (2019-2020), ERASMUS+ стипендије за боравак на Универзитету у Салцбургу (2018/2019) и на Свеучилишту у Загребу (2016/2017), стипендије Фонда за младе таленте (2011/12), стипендије Конрад Аденауер Фондације (2010/11), стипендије Министарства просвете и науке (2008–2010) и стипендије Манк центра Института за међународне студије из Торонта (2007/2008).

Аутор је, или коаутор, више од 10 научних чланака из области упоредне политике, етнички подељених друштава и студија миграција: М14, М23, М24, М36, М45, М51, М53 као и уредник три зборника радова. Активно праћење позива за учешће на научним конференцијама и едукативним семинарима показао је саопштењем реферата на десет научних конференција и учешћем на више од тридесет различитих научних и стручних скупова у Републици Србији и иностранству.

Када је реч о учествовању у раду факултетских тела, Сурлић је ангажован као члан Координационог тела за акредитацију студијских програма од 2019. године и као члан

Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета рада Факултета од 2018. године. Стефан Сурлић је био члан више комисија за одбрану мастер теза.

Аутор је у досадашњем раду показао интересовање за постконфликтна и етнички подељена друштва, процесе демократизације, изградње државе, уставно дизајнирање и студије миграција. Био је ангажован на европском пројекту посвећеном мигрантима и избеглицама у оквиру Жан Моне програма заједно са Универзитетом у Шефилду и Конрад Аденауер фондацијом, тренутно је ангажован на пројекту „Цивилно друштво и религија“ Министарства просвете, науке и технолошког развоја, и HORIZON пројекту MIGREC посвећеном студијама миграција. Стефан Сурлић је активни члан Удружења за политичке студије (Political Studies Association (PSA)) и Националног конвента о Европској унији. Течно говори енглески језик и служи се немачким и француским.

Чланци у домаћим и иностраним часописима:

Сурлић, Стефан, „Појам, врсте и основна обележја парламентарног мандата”, *Годишњак 2013*, Факултет политичких наука, Београд, стр. 51-64, 2013. UDC 328, ISSN 1820-6700 M51

Сурлић, Стефан, „Избори у Француској 2017: Улазак Јупитера у Јелисејску палату“, *Политички живот*, Факултет политичких наука, Београд, бр. 14, стр. 39-49, 2018. ISSN 2217 -7000, UDC 324(44)“2017“ Makron E. M53

Сурлић, Стефан, „Избори у Немачкој 2017. и Западни Балкан: последице резултата“, *Политички живот*, Факултет политичких наука, Београд, стр. 65-77, бр. 15, 2017. ISSN 2217-6233, UDC 328:324(430)(4-672 EU)(497) M53

Surlić, Stefan & Novaković, Igor, “Reframing Ahtisaari Provisions: The Issue of Cultural and Religious Heritage and Final Post-conflict Settlement between Belgrade and Pristina”, *Serbian Political Thought*, vol. 72, no. 2, pp. 11-40, 2021. UDC 327.56(497.115)“2007“ M24

Surlić, Stefan, “Constitutional Design and Cultural Cleavage: UNESCO and the Struggle for Cultural Heritage in Kosovo”, *Croatian Political Science Review*, University of Zagreb, vol. 54, no. 4, pp. 109-125, 2017. M23

Чланци у зборницима:

Сурлић, Стефан, „Границе државе и револуције: статусна питања у петооктобарским демократским променама“, у: С. Орловић, Д. Ковачевић (ур.), *Двадесет година 5. октобра*, Центар за демократију, Факултета политичких наука, Фондација Ханс Зајдел, Београд, стр. 169-186, 2020. UDC 323: 316.334.3(497.11)“2000” M63

Сурлић, Стефан, „Дејтонски споразум и конституционално дизајнирање Босне и Херцеговине“, у: С. Рапаић, Т. Кеџмановић, А. Врање (ур.), *Дејтонски споразум – две деценије мира и поуке за свет*, Институт за међународну политику и привреду, Београд, стр. 88 – 96, 2016. ISBN 978-86-80248-04-2 М63

Сурлић, Стефан, „Статус Косова као детерминанта односа Србије са организацијом северноатлантског уговора“, у: С. Сурлић (ур.), *Сарадња Србије са евроатлантском заједницом*, Факултета политичких наука, Институт за европске послове, Београд, стр. 48-55, 2019. UDC 327:327.51(497.115) М63

Сурлић, Стефан, „Институционални механизми представљања Срба на Косову – Студија случаја: Заједница српских општина“, у: Ј. Теокаревић, Б. Балићи, С. Сурлић (ур.), *Перспективе мултиетничког друштва на Косову*, Центар за интердисциплинарне студије Балкана Факултета политичких наука, Београд, стр. 61-72, 2014. ISBN 978-86-85381-34-8 М36

Сурлић, Стефан, „Образовање у процесу нормализације односа Београда и Приштине“, у: С. Сурлић, А. Поповић (ур.), *Реализација нормализације*, ЦИСБАЛК Факултета политичких наука, Фондација Конрад Аденауер, Београд, стр. 39-53, 2019. UDC 376.7:378(497.11+497.115) ISBN 978-86-86661-87-6 М45

Сурлић, Стефан, „Консоцијација – између теоријског конструкта и емпиријског модела“, у: Зоран Крстић (ур.), *Компаративна политика – есеји*, Факултет политичких наука, Београд, стр. 27-42, 2014. UDC 321.7:323.1, ISBN 978-86-84031-73-2 М45

Излагања на конференцијама објављена у целости

Surlić, Stefan, “Who said Quotas? The Role of Serbia in Burden Sharing of the Migrant Crisis” In *Along the Balkan Route: The Impact of the Post-2014 'Migrant Crisis' on the EU's South East Periphery*, edited by Alexandra Prodromidou and Pavlos Gkasis, Berlin: Konrad Adenauer Stiftung, Jean Monnet Project Migrate+, 116-127. 2019. ISBN 978-3-95721-603-8 М33

Научна конференција: The IMPACT of the Post-2014 'Migrant Crisis' on the EU's South East Periphery, SEERC Research Centre of the University of Sheffield, International Faculty, CITY College, 19.10.2019. Thessaloniki

Сурлић, Стефан, „Статус Косова као детерминанта односа Србије са организацијом северноатлантског уговора“, у: С. Сурлић (ур.), *Сарадња Србије са евроатлантском заједницом*, Факултета политичких наука, Институт за европске послове, Београд, стр. 48-55, 2019. UDC 327:327.51(497.115) М63

Научна конференција: Сарадња Србије са евроатлантском заједницом, Факултета политичких наука, Институт за европске послове, 21.12.2019. Београд

Сурлић, Стефан, „Дејтонски споразум и конституционално дизајнирање Босне и Херцеговине“, у: С. Рапаић, Т. Кеџмановић, А. Врање (ур.), *Дејтонски споразум – две*

деценије мира и поуке за свет, Институт за међународну политику и привреду, Београд, стр. 88 – 96, 2016. ISBN 978-86-80248-04-2 М63

Научна конференција: Дејтонски споразум – две деценије мира и поуке за свет, Институт за међународну политику и привреду, 19.11.2015. Београд

Сурлић, Стефан, „Границе државе и револуције: статусна питања у петооктобарским демократским променама“, у: С. Орловић, Д. Ковачевић (ур.), *Двадесет година 5. октобра*, Центар за демократију, Факултета политичких наука, Фондација Ханс Зајдел, Београд, стр. 169-186, 2020. UDC 323: 316.334.3(497.11)“2000” М63

Научна конференција: Двадесет година 5. октобра (2000-2020), у организацији Центра за демократију Факултета политичких наука и Фондације Ханс Зајдел, 05.10.2020. Београд

2. ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

Општи услов:

Законом, Статутом и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду прописано је, као општи услов, да за доцента може бити изабран кандидат који има научни назив доктора наука из научне области за коју се бира стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму у земљи или диплому доктора наука стечену у иностранству, признату у складу са Законом о високом образовању.

Кандидат је приложио оверене преписе диплома и додатака диплома и уверења о положеним испитима са основних и постдипломских студија, као и уверење о завршеним докторским студијама и положеним испитима на докторским студијама. Из диплома се види да је кандидат Стефан Сурлић завршио основне студије (240 ЕСПБ) на Факултету политичких наука Универзитета у Београду са просечном оценом 9,58; мастер академске студије (60 ЕСПБ) на Факултету политичких наука Универзитета у Београду са просечном оценом 9,75; и докторске студије (180 ЕСПБ) на Факултету политичких наука Универзитета у Београду са просечном оценом 10,00. Кандидат је докторирао на Факултету политичких наука Универзитета у Београду 10. септембра 2021. године, одбраном тезе под називом *„Институционална интеграција етничких заједница у постконфликтним друштвима Балкана“* која спада у научну област Политички системи, чиме испуњава општи услов за избор у звање доцента.

Дисертација „*Институционална интеграција етничких заједница у постконфликтним друштвима Балкана*“ кандидата Стефана Сурлића, представља заокружену целину у научном, истраживачком и методолошком смислу. Закључци дисертације почивају на ваљаној аргументацији која произилази из резултата добро осмишљеног и спроведеног истраживања. Основна методолошка, теоријска и практична полазишта заснована су на савременој литератури. Кандидат је користио монографије и научне и стручне радове релевантних страних и домаћих аутора.

Дисертација кандидата Стефана Сурлића је студија о постконфликтним друштвима која у оквирима новог институционализма полази од *јасне намере* међународних представника да постигнутим мировним споразумима и плановима успоставе уставни поредак који би зауставио и потом онемогућио избијање новог сукоба.

Рад указује да су механизми заштите и представљености различитих заједница уместо интеграције и уставног патриотизма као ненамеравану последицу произвели подељена друштва у трајном постконфликтном дискурсу. Створен је *пут зависности* у коме су постојећи мировни споразуми и планови и даље предмет дубоких преиспитивања. Емпиријски налази мултидимензионалног истраживања доводе до закључака да је мир најчешће хибридризован, грађани различитих етничких припадности нису изградиле релевантне друштвене кохезивне силе нити осећај припадности према актуелном политичком систему, одлуке етничких политичких елита су често ускраћене за базични консензус, а изгледи за помирење су директно у корелацији са механизмима транзиционе правде. На крају, услед изражених друштвено-политичких сукоба, међународни актери су произведени у трајне посреднике, па чак и институционализоване субјекте постконфликтних политичких система.

У докторској дисертацији је компаративним приступом приказан развојни пут од момента усвајања и примене мировних споразума до изосталог процеса превазилажења сукоба, изградње институција и друштвене интеграције. Такође, рад је успео у намери да поброји и објасни кључне варијабле које су произвеле друштва у трајном постконфликтном дискурсу и диференцира процесе изградње мира, државе и нације.

Истраживање које је обухватало ставове грађана, ставове експерата и интервјуе са доносиоцима одлука потврдило је већину почетних хипотеза и статистичком

обработом омогућило формирање скале индекса постконфликтне трансформације. У оквиру првог индекса хибридизације мира потврђено је да су мировни споразуми и планови остварили трајан мир, али се конфликт и даље не искључује као опција. Такође, показало се да су мировни споразуми после неколико деценија од усвајања и примене, предмет друштвених и политичких преиспитивања која не акомодирају већ додатно поларизују етничке идентитете. Кроз графички и табеларни приказ ставова грађана аутор јасно уочава да припадници етничких заједница поред незадовољства показују и дефицит сагласности са успостављеним системима, као и да су лојалност резервисали за своје представнике, иако су свесни да политичке елите не доприносе бољим друштвеним односима.

У оквиру индекса који се односи на политичке елите и остваривање базичног консензуса емпиријски налази се ослањају на теоријска полазишта да је политичким елитама у интересу да одржавају status quo и буду вето играчи са могућношћу парализе институција. У прилог им иде чињеница да нема назнака јачања релевантних политичких опција које би се заснивале на некој другој основи осим етничкој. Такође, на основу ставова грађана, али и мишљења политичких представника евидентно је да се посебно на примеру БиХ и Косова не остварује базични консензус око битних политичких и друштвених питања.

У раду се потврђује да међународни актери имају кључну улогу у дизајнирању као и одржавању балканских постконфликтних друштава. У више наврата међународни представници су у институционализованој форми били саставни део политичког система. Такође, за разлику од досадашње литературе која је презентовала незадовољство грађана страним присуством, спроведено истраживање показује да већина припадника различитих етничких заједница не верује да су мир и стабилност у њиховим друштвима могући без деловања међународних и регионалних актера, и да чак интеракцију на релацији међународни актери – домаће елите виде са позитивним исходима. На крају, потврђена је критика међународних мисија да својим присуством неретко дезавуишу постконфликтне институције, будући да се сензитивна питања и компромиси често постижу нетранспарентно и уз заобилажење формалних процедура.

Иновативни допринос овог рада огледа се и у квантитативном мерењу индекса директних политичких последица несучавања с прошлошћу. Резултати истраживања потврђују директну корелацију између процеса помирења и осећања припадности датом политичком систему. Показало се да процес достизања правде за жртве прошлих сукоба одређује домете помирења и заједничког живота међу припадницима различитих етничких заједница и да је ово питање дуго било занемаривано и са аспекта науке и са аспекта конкретног институционалног деловања у виду примене механизма транзиционе правде. Потврђено је да постконфликтна друштва Балкана нису успела да се изборе за минимални заједнички именилац сукоба у прошлости и интерпретације које не би биле међусобно искључиве. Напротив, наратив „жртве и злочинци“ преселио се у политичку арену која додатно ослабљује неделотворне механизме дељења власти.

Конкретан допринос дисертације огледа се у дефинисању мерљивих категорија на основу којих се по први пут формулисао индекс постконфликтне трансформације за специфична балканска друштва. Такође, иако није наглашена перспекција у виду даљег развоја процеса у три одабрана друштва, рад несумњиво пружа одрживе инструменте којим би се са научно-истраживачке стране креирао путоказ за даља истраживања у овој области али и реализацију конкретних употребљивих политика.

ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ: 1. Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе

Јавно приступно предавање заказано је на основу члана 64. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/17), члана 20. и 21, а у вези са чланом 116. Статута Универзитета у Београду-Факултета политичких наука и Одлуке о извођењу приступног предавања на Универзитету у Београду (Гласник УБ бр. 195. и Одлука Сената Универзитета у Београду 06-01 број:06-2464/8-17). Јавно приступно предавање на тему „Примена консociјативног модела у постконфликтним друштвима“ заказано је Одлуком декана Факултета политичких наука која је објављена на огласним таблама и интернет страни Факултета. Стефан Сурлић одржао је приступно предавање на Факултету политичких наука 12. октобра 2021. године од 13:00 до 13:40 сати у професорској слушаоници у оквиру курса Упоредна политика. Приступном предавању, присуствовали

су чланови Комисије за избор у звање доцента, као и заинтересована јавност. Комисија је сачинила Извештај о одржаном приступном предавању и кандидата Стефана Сурлића оценила највишом оценом 5.

ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ: 2. Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода

Кандидат Стефан Сурлић у конкурсној документацији приложио је и позитивне оцене из студенатских анкета током претходног изборног периода када је радио као асистент на Факултету политичких наука Универзитета у Београду. На предметима Основи методологије политичких наука (зимски семестар на Политиколошком смеру) и Методологија политиколошких истраживања са статистиком (летњи семестар на Политиколошком, Међународном и смеру за Социјалну политику и социјални рад), оцене педагошког рада кандидата у студентским анкетама указују на изузетно квалитетан рад на преношењу знања студентима:

Текућа генерација Академска година	Политиколошки смер	Међународни смер	Социјална политика и соц. рад	Новинарство и комуникологија
2015/2016 з. семестар	4.33	4.39	4.25	4.33
2016/2017 з. семестар	4.58	4.62	4.50	4.25
2017/2018 з. семестар	4.67	4.75	4.64	4.43
2018/2019 з. семестар	4.42	4.49	4.63	4.36
2019/2020 з. семестар	4.67	4.43	4.54	4.31

ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ: 3. Објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира

Из списка радова, као и самих радова које је Стефан Сурлић доставио у конкурсној документацији, види се да кандидат премашује број потребних објављених радова у категоријама М20. Кандидат је објавио 2 рада из категорије М20 и 1 рад из категорије М51.

Surlić, Stefan & Novaković, Igor, “Reframing Ahtisaari Provisions: The Issue of Cultural and Religious Heritage and Final Post-conflict Settlement between Belgrade and Pristina”, *Serbian Political Thought*, vol. 72, no. 2, pp. 11-40, 2021. UDC 327.56(497.115)“2007“ M24

Surlić, Stefan, “Constitutional Design and Cultural Cleavage: UNESCO and the Struggle for Cultural Heritage in Kosovo”, *Croatian Political Science Review*, University of Zagreb, vol. 54, no. 4, pp. 109-125, 2017. M23

Сурлић, Стефан, „Појам, врсте и основна обележја парламентарног мандата”, *Годишњак 2013*, Факултет политичких наука, Београд, стр. 51-64, 2013. UDC 328, ISSN 1820-6700 M51

Рад “Reframing Ahtisaari Provisions: The Issue of Cultural and Religious Heritage and Final Post-conflict Settlement between Belgrade and Pristina” идентификује механизме заштите српског верског и културног наслеђа на Косову дефинисане Ахтисаријевим планом и анализира њихову досадашњу примену. Аутори имају за циљ да укажу на то да статус српског културног наслеђа на Косову укључује али и надилази питања заштите, очувања и неометане употребе у верским обредима. Аутори тврде да културно наслеђе има дубоко политички контекст, који је до сада био занемарен у српско-албанским односима, са уверењем да ће шири споразум о статусу релативизовати питања културе и идентитета. У првом делу анализа даје свеобухватан преглед правних гаранција и искуства у њиховој примени, детаљно се бави примерима злоупотребе и непоштовања усвојеног нормативног оквира, критиком „посебног” статуса за српско наслеђе и отвореним споровима између Српске православне цркве (СПЦ) и власти у Приштини. Кључни налаз анализе је да садашње уставне и законске гаранције не могу бити трајне и ефикасне у потпуној заштити српског културног наслеђа на Косову, као и да постоји дугогодишњи јаз између прописаних норми и њихове примене у пракси. У другом делу, текст даје упоредни преглед посебних статуса светих места у Европи. Будући да се екстериторијални статус често помиње као коначни модел за српско верско и културно наслеђе, рад је покушао да понуди и неколико модела територијалних решења за мање јединице, у облику енклава, екстериторијалности и кондоминијума. На крају, аутори врше преглед досадашње литературе посвећене културном наслеђу у постконфликтном периоду и указују на одсуство универзалног нормативног оквира и механизма заштите упркос развоју различитих међународних инструмената.

У раду “Constitutional Design and Cultural Cleavage: UNESCO and the Struggle for Cultural Heritage in Kosovo”, кандидат анализира наметнуту политичку димензију културне баштине на Косову уз приказ религијске и митолошке позадине. Полазећи од претпоставке да поље културе има детерминишуће исходе по политичке односе, у раду се наглашава пример кандидовања власти у Прштини за чланство у УНЕСКО. Чланство у овој агенцији Уједињених нација за институције у Приштини представља прилику за промовисање независности и јачање међународне представљености, док Београд настоји да православну културну баштину очува у оквирима институција Србије и пред УНЕСКО-м настави да представља као српску. У раду се истиче да питање културне баштине поседује капацитет парализовања српско-албанских односа, док разлика између нормативног оквира и примене механизма заштите културне баштине поставља питање трајне својине у дијалогу Београда и Приштине.

„Појам, врсте и основна обележја парламентарног мандата” је рад који указује на статус који поседују народни представници у законодавним телима савремених демократија. Полазећи од различитих доктрина представљања, аутор прати историјски пут развоја националних парламената, а самим тим и карактер мандата који су уживали и који данас уживају њихови чланови. Упоредном анализом уставних решења рад пружа приказ основних заједничких принципа којима се воде савремене демократије при одређењу парламентарног мандата, потом изузетака који проистичу из различитих историјско-политичких искустава, као и посебности мандата у парламентарном животу Србије. Мандат је у демократским системима временом еволуирао из императивног у слободан облик. Међутим, фокус ауторове пажње усмерен је ка ограничавајућим механизмима који су наметнути порастом моћи политичких партија, угрозили загранатована права народних представника.

ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ: 4. Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (М31, М33, М61, М63)

Из списка радова објављених на научном скупу се види да кандидат Стефан Сурлић премашује број потребних радова саопштених на научним скуповима и објављених у целини у категоријама М31, М33, М61 и М63.

Кандидат је саопштио један рад на научном скупу категорији М33 и 3 рада на научном скупу категорије М63.

Surlić, Stefan, “Who said Quotas? The Role of Serbia in Burden Sharing of the Migrant Crisis” In *Along the Balkan Route: The Impact of the Post-2014 ‘Migrant Crisis’ on the EU’s South East Periphery*, edited by Alexandra Prodromidou and Pavlos Gkasis, Berlin: Konrad Adenauer Stiftung, Jean Monnet Project Migrate+, 116-127. 2019. ISBN 978-3-95721-603-8 М33

Сурлић, Стефан, „Границе државе и револуције: статусна питања у петооктобарским демократским променама“, у: С. Орловић, Д. Ковачевић (ур.), *Двадесет година 5. октобра*, Центар за демократију, Факултета политичких наука, Фондација Ханс Зајдел, Београд, стр. 169-186, 2020. UDC 323: 316.334.3(497.11)“2000” М63

Сурлић, Стефан, „Статус Косова као детерминанта односа Србије са организацијом северноатлантског уговора“, у: С. Сурлић (ур.), *Сарадња Србије са евроатлантском заједницом*, Факултета политичких наука, Институт за европске послове, Београд, стр. 48-55, 2019. UDC 327:327.51(497.115) М63

Сурлић, Стефан, „Дејтонски споразум и конституционално дизајнирање Босне и Херцеговине“, у: С. Рапаић, Т. Кеџмановић, А. Враће (ур.), *Дејтонски споразум – две деценије мира и поуке за свет*, Институт за међународну политику и привреду, Београд, стр. 88 – 96, 2016. ISBN 978-86-80248-04-2 М63

У раду “Who said Quotas? The Role of Serbia in Burden Sharing of the Migrant Crisis” се анализира могућност да Србија постане одредишна земља избеглица и миграната преузимањем дела терета помоћу дефинисаних квота. Иако је идеја социјалне солидарности и расподеле одговорности за избеглице одбачена на европском нивоу, овај рад испитује оправданост и ефикасност система квота и његову могућу примену у Србији. Аутор указује на позитиван однос власти према мигрантима док је балканска рута била отворена, али да постоје објективни разлози зашто Србија није наклоњена тражиоцима азила, као и зашто ова балканска земља није крајња дестинација за већину миграната. На крају, аутор детаљно разматра мерљиве последице „мигрантске кризе“ на европске интеграције и европске вредности.

У раду „Границе државе и револуције: статусна питања у петооктобарским демократским променама“ аутор тврди да револуција 5. октобра 2000. није значила само борбу за успоставом демократског поретка, већ и изазов окончања фрагилности државе кроз редефинисање односа са Црном Гором и изналажење решења за трајни статус Косова и Метохије. У раду се полази од питања – зашто са демократским променама није дошло до изградње државе Србије као заједнице са дефинисаним границама и грађанима који се неспорно сматрају њеним члановима? Анализа обухвата вишеслојност проблема и показује да је упркос очекивањима да ће демократски процеси исходovati решавањем националних и државних питања, изостао политички консензус и последично био пропуштен конституционални моменат. Статусни спорови који су у одсуству компромиса водили ка раскиду федерације и самопроглашењу независности јужне покрајине, одредили су постоктобарску Србију у којој је Косово утврђено као предуставни и уставни основ националне и политичке легитимације. На крају, рад се бави и последицама које посебно повезују 5. октобар са статусом Косова кроз питање легитимитета, идеју разграничења и улогу Европске уније као незаобилазног актера у перманентном процесу изградње државе.

У раду „Статус Косова као детерминанта односа Србије са организацијом северноатлантског уговора“ аутор анализира различите документе од међународних споразума и планова до резолуција које нормативно одређују однос Србије са Организацијом северноатлантског уговора. Основни аргумент од кога се полази у раду јесте да већински став друштва и политичке елите у Србији према НАТО-у бива условљен врло осетљивим питањем Косова, од бомбардовања до преговора о нормализацији односа Београда и Приштине. У том контексту, аутор настоји да осветли пут зависности које је створио амбивалентан однос државних структура Србије према НАТО мисији на Косову, а која је истовремено представљена као узурпаторска према територији и заштитничка према преосталој српској заједници. Рад наглашава и последице које са собом носи трансформација Косовских безбедносних снага од стране власти у Приштини. На крају, аутор анализира комплексност идеје разграничења и могућу улогу НАТО снага у њеном спровођењу.

У раду „Дејтонски споразум и конституционално дизајнирање Босне и Херцеговине“ се анализирају различити модели у оквиру конституционалног

редефинисања Босне и Херцеговине, почев од процеса централизације и унитаризације вертикалне организације власти, до потпуне федерализације са ентитетима као федералним јединицама. У раду се разматра и могући сценарио конфедерализације у два или три засебна ентитета. Кроз понуђену анализу аутор апострофира Дејтонски споразум као незаобилазну основу за будући редефинисани оквир, уз отворену и сврсисходну дебату о институционалним предностима и уоченим недостацима постдејтонске Босне и Херцеговине. Посебан нагласак стављен је на консоцијативне механизме који би поред очувања мира морали да имају и захтев за већом функционалношћу система, уз подразумевајућу сагласност свих конститутивних народа Босне и Херцеговине.

ИЗБОРНИ УСЛОВИ: 1. Стручно-професионални допринос

1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству

Кандидат Стефан Сурлић је био коуредник зборника радова *Перспективе мултиетничког друштва на Косову*(2014) у издању Центра за интердисциплинарне студије Балкана Факултета политичких наука, као и уредник зборника радова *Сарадња Србије са евроатлантском заједницом*(2019), у издању Факултета политичких наука и Института за европске послове, и зборника радова *Реализација нормализације*(2019) у издању Центра за интердисциплинарне студије Балкана Факултета политичких наука и Фондације Конрад Аденауер.

2. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама

Кандидат Стефан Сурлић био је члан 18 комисија за израду и одбрану завршних радова на мастер студијама.

1. Утицај међународног фактора на политичке промене у Бразилу, Аргентини, Чилеу и Венецуели 2015/3092 Коматина Милица 06.06.2017.

2. Перспективе демократије и хибридних политичких режима у Централној Америци 324/16 Лалић Бошко 31.08.2018.
3. Насиље у процесу демократизације -Случај БиХ након распада СФРЈ 113/15 Поповић Огњен 27.09.2018.
4. Савремене тенденције неопопулизма у региону Јужне Америке 371/17 Ђерасимовић Пеђа 27.09.2018.
5. Природа и карактер анти-империјалистичке политике Венецуеле и Кубе према САД-у 147/16 Радосављевић Милош 30.10.2018.
6. Насиље у процесу демократске транзиције у Румунији 164/17 Кондић Алекса 27.09.2019.
7. Учешће жена у политичком животу земаља Латинске Америке 360/16 Бабић Маја 29.06.2017.
8. Концепт подељеног друштва-изазов демократској консолидацији држава Балкана 150/17 Чорбић Душан 26.09.2018.
9. Наслеђе модерног каудилџизма у савременим политичким системима Перуа и Венецуеле: фуциморизам и чавизам 2015/3231 Поповић Татсуми Ангелина 28.09.2018.
10. Изазови и проблеми Римокатоличке цркве у Латинској Америци у 21.веку: Аргентина и Бразил 2018/3182 Поповић Борисав 23.06.2021.
11. Савремени безбедносни изазови у региону Латинске Америке и Западног Балкана - компаративна анализа 89/17 Вулевић Спасоје 20.09.2018.
12. Стабилнокрација Европске уније на Балкану: како дијалог Косово-Србије подрива демократију 2016/3512 Walraven Anna Maria 09.07.2018.
13. Демократизација и изградња институција: пример 1(де)милитаризације српске полиције 39/15 Убипариповић Стефан 02.07.2019.
14. Унапређење демократије гласањем одсутних бирача 341/15 Лујић Матија 02.07.2019.
15. Популистичка реторика као камуфлажа клијентелизма: случајеви Мила Ђукановића и Доналда Трампа 2016/3503 Kopel Gavin 04.11.2019.
16. Турска политика према Босни и Херцеговини након 2002. у оквиру јавне дипломатије и утицаја османског наслеђа 2016/3511 Yoltar Ebru Asli 23.01.2020.
17. (Де)консолидација државности Косова у контексту актуелних преговора влада Косова и Србије 505/17 Павковић Милош 05.11.2020.
18. Француска политика према Западном Балкану 509/17 Granger Simon 17.12.2020.

ИЗБОРНИ УСЛОВИ: 2. Допринос академској и широј заједници

19. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.

Кандидат Стефан Сурлић је ангажован као члан Координационог тела за акредитацију студијских програма Политиколошког одељења Факултета политичких наука и као Члан комисије за унапређење наставе на ФПН-у.

20. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке.

Кандидат Стефан Сурлић ангажован је као вишегодишњи сарадник и предавач на програмима Београдске отворене школе, Фондације Конрад Аденауер и Београдског фонда за политичку изузетност.

ИЗБОРНИ УСЛОВИ: 3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

21. Руководјење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама

Кандидат Стефан Сурлић учествује у два међународна пројекта:

- Jean Monnet Project Migrate+ 2015-2019.
- Migration, integration and governance research centre – MIGREC, Horizon 2020, 2019 -

3. Мишљење о испуњености услова за избор у звање сваког кандидата појединачно

Кандидат Стефан Сурлић има континуирану истраживачку и академску каријеру у пољу функционисања политичких система и политичких институција за коју је расписан конкурс и за које се бира у звање доцента. Непрекидно, од завршетка основних и мастер студија, преко докторских студија, он је прошао све степенице до конкурса у звање доцента: радио је као демонстратор, сарадник у настави, истраживач сарадник и асистент.

Докторска дисертација кандидата резултат је његове истраживачке мултидисциплинарности што је од изузетног значаја за предавача из области политичких система. Одабиром специфичне теме истраживања, научним приступом, методолошким дизајном и резултатима кандидат се потврђује као врстан истраживач који прати савремене трендове у политичким наукама, посебно у домену политичких система са комплексним институционалним дизајном. Дисертација кандидата легитимише као истраживача способног да самостално истражује и даје научни допринос дисциплинама које су у основном пољу његовог интересовања и на којима ће изводити наставу на Факултету политичких наука.

Кандидат има деценијско, позивитно валоризовано, искуство у раду са студентима. Он је организовао и изводио вежбе и колоквијуме, симулације рада различитих институција са студентима Факултета политичких наука. Оцене студената показују висок квалитет тог рада, преданост и савесност у помагању студентима да савладају наставну материју. Те квалитете доказао је и на приступном предавању. Кандидат Стефан Сурлић је у потпуности оспособљен за рад са студентима у наставничком звању.

Ангажованост на различитим истраживачким пројектима омогућили су кандидату да паралелно са педагошким радом развија своје истраживачке способности. Број објављених радова и научних скупова на којима је кандидат излагао изнад су минималних критеријума за избор у звање доцента. Из основних информација о радовима уочљиво је да се он у каријери везује за проучавање разноврсних тема и коришћење различитих метода друштвених и политиколошких истраживања. Истичемо да кандидат суверено влада стручним знањима и практичним вештинама неопходним за наставничку професију за коју се бира.

Кандидат Стефан Сурлић је активно ангажован у широј научној заједници. Чланство и рад у различитим факултетским телима, институтима и невладиним организацијама показују да је он прошао све степеннице уобичајене у развоју каријере педагога и истраживача за звање доцента. Учешће у уређивању зборника радова са научних скупова, истраживања из различитих области, предавања по позиву, учешће на стручним и научним скуповима, округлим столовима и трибинама показују његов разноврсан ангажман и прихваћеност у академској заједници.

4. Предлог за избор кандидата у звање доцента

Комисија констатује да кандидат Стефан Сурлић испуњава све услове прописане актима Универзитета у Београду за избор у звање доцента. Комисија предлаже Наставно-научном већу Факултета политичких наука да својом одлуком предложи кандидата Стефана Сурлића за звање доцента и одлуку проследи Универзитету у Београду на даље одлучивање.

У Београду, 13. 10. 2021.

К О М И С И Ј А

проф. др Зоран Крстић редовни професор Факултета политичких наука
Универзитета у Београду, председавајући

проф. др Јован Теокаревић, ванредни професор Факултета политичких наука
Универзитета у Београду

проф. др Јовица Тркуља, редовни професор Правног факултета
Универзитета у Београду у пензији